

instituted for thorough enquiry, and I assure the Hon'ble Member and this House, that if the Medical Officer or any Officer, is found guilty, they will be punished according to the rules.

(ii) re : *tension as a result of clash between two sections of people in Bidar Town.*

Sri BAPU GOWDA (Shahpur).—I call the attention of the Hon. Chief Minister to the tension prevailing in Bidar Town as a result of clash between two sections of people.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I beg to state as :—
Madam Speaker,

It is reported that there was no clash between two sections of the people in Bidar in the month of July nor was the situation tense as mentioned in the Calling Attention Notice. However, some arrests were made in Bidar town on 19th July 1974 in connection with the agitation for holding prayers in the 16 Pillar Mosque.

Bidar Fort has been declared as a protected monument and is under the control of Archeological Survey of India. The Mosque inside the Fort known as Sola-Khamb Mosque (16 Pillar Mosque) is a dead monument where worship is not allowed and where no prayer has been held by the Muslims for the last 10-12 years.

The Muslims of Bidar have represented that Namaz has been offered in this mosque from the date of its construction more than four centuries ago and that they should be allowed to offer prayers in the said mosque. However, the Policy of the Government of India appears to be not to allow revival of worship in the monument which was not in religious use at the time of declaring it as a protected monument. The matter is still under correspondence with the Government of India. In the meanwhile the muslims of Bidar became agitated over this issue and threatened to start an agitation from 19th July 1974. Prohibitory orders were, therefore, promulgated in the Municipal limits of Bidar Town for a period of 10 days from 19th July 1974. At about 12—15 hours on 19th July 1974, a mob of 500 persons attempted to proceed towards the mosque. 19 persons were arrested and the remaining persons were chased away. At about 13—45 hours, some members of the crowd who were returning after Friday prayers, pelted stones at the police van near the Fort and damaged its glass panes. The crowd also pelted stones at the Post Office and damaged postal properties and glass panes, 10 persons were arrested in this connection. Some minor incidents of stone-throwing were also reported in other parts

(SRI D. DEVARAJ URS)

of the town. In these incidents, 58 persons were arrested and 4 cases are registered. 19 police personnel and 2 civilians sustained minor injuries.

The Muslim population of Bidar Town (both Males and Females) is 22,926 and there are 58 Mosques which are considered to be adequate for holding prayers. The request for holding prayer in 13 Pillar Mosque is a matter to be decided by the Government of India, who have been requested to consider their request. Whatever may be their decision, the State Government will not allow any untoward developments to happen and will maintain law and order. The Government would appeal to the muslim leaders not to resort to unconstitutional methods and compel the police to invoke the provisions of law.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀದರ ಮಸೀದಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಂಧವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮಾಝ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಮಸೀದಿ ಇಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭವನವೂ ಜನ ಹೋಗಿ ನಮಾಝ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಂಧವರು ಈ(ಮಸೀದಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಾಝ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎನ್ನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ನಮಾಝ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಕತೆಗಳಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಪ್ಪು, ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಕಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಾಝ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗತಾನೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪೊಲೀಸ್‌ ಅಥ್ ಮಾನ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎನ್ಯಾಕ್ಟಮೆಂಟ್‌ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಾನೂನಿಗೆ ಇದು ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಬ್ಬ ಕ್ಯುರೇಟರ್‌ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಾಗ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ದರ್ಮ ಇದೆ. ನಾನೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ; ಯಾನಿಯಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ನಿಗೆ, ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಾಝ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಎಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ನುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನತಕವಾಗಿ ಎಜಿಟೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹಸನ್‌ಗುಂಗು ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಾಝ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಬೀದರ್ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಈ ಗರಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಾಝ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮಸೀದಿ, ಪೊಲೀಸ್‌ ಟಾಡ್ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ; ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ಯುರೇಟರ್ ವೇದಲಿನಿಂದಲೂ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಾಝ ಮಾಡುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸ್‌ ಟಾಡ್ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದರೂ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇದರ್ ಕ್ಯೂರೇಟರ್ ಹೋದವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಬಂದು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಕ್ಯೂರೇಟರ್ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಭಾಂಧವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದೆ. ಅವರೂ ನನಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಇದೆ ? ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾಡಿದೆ ಮೇಲೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಮಾಜ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಎಂದರೆ, ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾನೂನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಜಿಟೇಷನ್ ವಾಸುತಾಂರೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಬೀಜಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಭಾಂಧವರು ನಮಾಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ನಮಾಜ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಭವಾ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ನಮಾಜ್ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಬದ್ಧರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ? ನೀನು ಏತಕ್ಕೆ ನಮಾಜ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರವರು ನನಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN, LEGISLATIVE COUNCIL ANNOUNCEMENT.

Madam SPEAKER.—I have received the following messages from the Chairman of the Karnataka Legislative Council :

"1. As required by rule 106 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Council, I send herewith the Karnataka Agricultural Credit Operations and Miscellaneous Provisions Bill, 1974, which has been agreed to by the Council without any amendment.

2. As required by Rule 91 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Council, I transmit the Motor Vehicles (Karnataka Amendment) Bill, 1974 for concurrence of the Legislative Assembly.

The Bill was passed by the Legislative Council".